

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено

на засіданні кафедри
соціального забезпечення та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 року)

в.о. завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
«Соціальне страхування»
що викладається в межах ОПП Соціальне забезпечення
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

Назва курсу	Соціальне страхування
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Свободи, 18, проспект В.Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 – Соціальна робота; 232 – Соціальне забезпечення
Викладачі курсу	Козьмук Наталія Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом.
Контактна інформація викладачів	nataliia.kozmuk@lnu.edu.ua Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом, каб.330, проспект В.Чорновола, 61
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom та телеграм. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/sotsialne-strakhuvannia
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Соціальне страхування» є нормативною дисципліною з спеціальності 232 – Соціальне забезпечення, для освітньої програми «Соціальне забезпечення», яка викладається в 7 семестрі в обсязі 3 кредитів. (за Європейською Кредитно-Трансфертною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Соціальне страхування» посідає важливе місце в системі підготовки фахівців – спеціальності «Соціальне забезпечення». В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати основи побудови системи загальнообов'язкового державного соціального страхування України та організацію систем соціального страхування окремих зарубіжних країн; законодавчу нормативну базу соціального страхування з різних видів соціального забезпечення в залежності від страхового випадку; формування системи соціальних гарантій населення: соціальні нормативи та джерела фінансування соціальних гарантій; форми й методи планування у державних цільових фондах соціального страхування; етапи реформування системи соціального страхування; організацію функціонування органів управління державними цільовими фондами страхового захисту; напрями вдосконалення соціального страхування в Україні.
Мета та цілі дисципліни	Дати студентам цілісну і логічно-послідовну систему знань з питань організації та фінансового забезпечення соціального страхування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні фондами соціального страхування; набуття умінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівників або фахівців суб'єктів соціального страхування.
Література для вивчення дисципліни	Навчальна література: 1. Безугла В. О., Загірняк Д. М., Шаповал Л. П. Соціальне страхування: навч. посібник - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 208 с. 2. Внукова Н. М. Соціальне страхування: Кредитно-модульний курс. Навч. пос. // Внукова Н. М., Кузьминчук Н. В. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 412 с. 3. Внукова Н.М. Соціальне страхування: навч. посіб / Внукова Н.М., Кузьминчук Н.В.. - К: «Кондор», 2006. - 348с.

4. Григораши Г.В. Системи соціального страхування зарубіжних країн. Навч. пос./ Григораши Г.В., Григораши Т.Ф., Олійник В.Я., Субачов І.Т. - К. : Центр учбової л-ри, 2008. - 144 с.
5. Конопліна Ю.С. Соціальне страхування: Навч. Посібник / Конопліна Ю.С. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. - 224 с.
6. Кропельницька С.О. Соціальне страхування: Навчальний посібник / Кропельницька С.О., Солоджук Т.В. - Івано-Франківськ, ПП Курилюк, 2010. -247 с.
7. Кропельницька С.О., Солоджук Т.В. Соціальне страхування: навч. посіб./С.О.Кропельницька, Т.В.Солоджук. - [Вид. 2-е, доп. та пероб.] - ІваноФранківськ: ПП Бойчук, 2012. - 326 с.
8. Мальований М.І. Соціальне страхування : навчальний посібник / М.Мальований, П. Бечко, В.Бечко. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 491 с.
9. Юрій С.І. Соціальне страхування Підруч./ С.І.Юрій, М.П.Шаварина, Н.В.Шаманська. - К: Кондор, 2007. - 507 с.
10. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни “Соціальне страхування” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та 071 «Облік і оподаткування» / Укл. Т.О. Олійник– Запоріжжя: НУ Запорізька політехніка», 2019-.124 с

Законодавчі та нормативні акти:

1. Конституція України, № 254к/96–ВР: Затверджено Верховною Радою України 28 червня 1996 р.
2. Господарський кодекс України, № 436–IV від 16.01.2003 р. зі змінами і доповненнями
3. Цивільний кодекс України, № 435–IV від 16.01.2003 р. зі змінами і доповненнями
4. Бюджетний кодекс України, № 2456–VI від 08.07.2010 зі змінами і доповненнями
5. Податковий кодекс України, № 2755–VI від 02.12.2010 зі змінами і доповненнями
6. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування», № 16/98–ВР від 14.01.1998 зі змінами і доповненнями
7. Закон України «Про громадські об’єднання», № 4572–VI від 22.03.2012
8. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», № 1602–III від 23.03.2000
9. Закон України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування», № 1058–IV від 09.07.2003 зі змінами і доповненнями
10. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов’язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці», № 77-VIII від 28.12.2014 р.
11. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», № 1533–III від 02.03.2000 зі змінами і доповненнями
12. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування», № 2464–VI від 08.07.2010 зі змінами і доповненнями
13. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення», № 1057–IV від 09.07.2003 зі змінами і доповненнями
14. . Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» / [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. - Режим доступу - <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.
15. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» / [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. - Режим доступу - <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.
16. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» / [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. - Режим доступу - <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.
17. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» / [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. - Режим доступу - <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iportal.rada.gov.ua/>.

	<p>2. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://treasury.gov.ua.</p> <p>3. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dkrs.gov.ua.</p> <p>4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/</p> <p>5. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sfs.gov.ua/</p> <p>6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/.</p> <p>7. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uainsur.com</p> <p>8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minfin.kmu.gov.ua/</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>64 години аудиторних занять, з них лекції – 32 год., 16 год. – лабораторні, 16 год. – практ. та семінарських занять та 26 год. самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу здобувачі набудуть таких компетентностей та програмних результатів навчання:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК 12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.</p> <p>СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності.</p> <p>Програмні результати навчання, які отримуються студентами після вивчення навчальної дисципліни:</p> <p>ПРН 10 Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення.</p> <p>ПРН 13 Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення.</p> <p>ПРН 14 Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення.</p> <p>Крім того, очікується набуття здобувачами наступних навичок (soft skills) :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні навички: вивчення концептуальних аспектів соціального забезпечення, що дозволить розвинути здатність аналізувати, прогнозувати проблеми у сфері соціального забезпечення, розбирати ці проблеми на складових частинах та визначати оптимальні рішення. 2. Навички критичного мислення: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення. 3. Комунікаційні навички : вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших.

	<p>4. Навички роботи в команді: використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання. 5. Лідерські навички: вивчення дисципліни сприяє розвитку лідерських якостей, зокрема здатності до організації соціального забезпечення.</p> <p>6. Навички прийняття рішень: здатність до аналізу та вибору оптимальних рішень є важливою для здобувачів, які вивчають соціальне страхування.</p> <p>7. Гнучкість : вивчення концепції соціального страхування розвиває здатність адаптуватися до змін у суспільстві, які відбуваються на сучасному етапі в умовах війни.</p>		
Ключові слова	Страхування, соціальний захист, соціальне страхування, страхування на випадок безробіття, страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, медичне страхування, пенсійне страхування.		
Формат курсу	Очний		
Теми	Див. схему курсу		
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру		
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін : Соціальні допомоги та їх правове регулювання, Соціальна політика.		
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, навчальні спільноти і т. д.) проектно-орієнтоване навчання, дискусія, моделювання, виконання письмових завдань, тестування.		
Необхідне обладнання	Мультимедійні засоби, ПК, онлайн-засоби, платформа Microsoft Teams.		
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
	1. Бали поточної успішності за участь у практичних та лабораторних заняттях		
	Критерії оцінювання		5 балів
		«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	5
		«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	4
		«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі	3

суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	
«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	2
«1» – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	0-1
Максимальна кількість балів за участь у 8 практичних та 8 лабораторних заняттях	30 балів
2. Самостійна робота студентів (СРС)	
Критерії оцінювання	
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.	
Максимальна кількість балів за участь у самостійній роботі	10 балів
3. Додаткові бали	
Критерії оцінювання	
Нарахування додаткових балів відбувається за написання тез доповідей / участь у діяльності наукового гуртка /участь у наукових семінарах та круглих столах /участь у заходах неформальної освіти (за отримання сертифікатів про проходження навчання на різних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо)	
Максимальна кількість додаткових балів	10 балів
Поточний контроль	РАЗОМ – 50 балів

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Екзамен – 50% семестрової оцінки, тобто, максимальна кількість – 50 балів.

Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, тестові завдання, розв'язок ситуаційних завдань, вирішення кейсу).

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять та активність у аудиторії є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти

	<p>зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі, бали підсумкового тестування . При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та економічна сутність соціального страхування. Суб'єкти й об'єкти соціального страхування. 2. Місце соціального страхування в системі економічних категорій. 3. Функції соціального страхування як складової соціальної політики: захисна, компенсаційна, відтворювальна, перерозподільна, стабілізуюча. 4. Принципи соціального страхування: особистої відповідальності, солідарності, обов'язковості, організаційного само управління, державного регулювання. 5. Система соціальних гарантій населення: соціальні нормативи та джерела фінансування соціальних гарантій. 6. Страхові фонди як основа страхового захисту. 7. Форми організації фондів страхового захисту. 8. Державні цільові фонди: соціальні, економічні. 9. Шляхи утворення державних цільових фондів. 10. Види загально обов'язкового державного соціального страхування в залежності від страхового випадку: пенсійне страхування; медичне страхування; страхування на випадок безробіття; страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності; страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання; недержавне соціальне страхування; інші види страхування, визначені законами України. 11. Взаємозв'язок соціальних послуг і соціального страхування. Роль соціального страхування у відновленні й збереженні працездатності робітників та гарантуванні матеріального забезпечення громадян, які втратили працездатність або не мали її. 12. Актуальність соціального страхування для України. 13. Чинники, що обумовлюють необхідність розвитку соціального страхування в Україні. 14. Правові основи діяльності з надання соціальних послуг. 15. Державне регулювання соціального страхування. 16. Мета й форми державного регулювання діяльності в системі надання соціальних послуг в Україні. 17. Органи, які здійснюють державне регулювання у сфері соціального страхування, відповідно до його видів. Контроль за діяльністю страхових фондів. 18. Захист прав споживачів соціальних послуг. 19. Засоби державного нагляду. 20. Співпраця та координація діяльності між органами, що здійснюють державне регулювання соціального страхування. 21. Організація та контроль за наданням соціальних послуг. Роль та місце Кабінету Міністрів України в державному регулюванні розвитку соціального страхування. 22. Фінансове забезпечення соціального страхування 23. Впровадження єдиного соціального внеску. Особливості розвитку державної системи страхового фонду документації. 24. Реформування системи пенсійного забезпечення. Впровадження державних соціальних стандартів у сфері медичного обслуговування. 25. Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування 26. Страхування тимчасової втрати працездатності

27. Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням.
28. Мета створення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
29. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням.
30. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг Фонду.
31. Формування джерел надходження у Фонд. Напрямки використання коштів Фонду. Розрахунок страхового стажу.
32. Види фінансово-економічного забезпечення та соціальних послуг у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
33. Управління Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
34. Нагляд у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням.
35. Бюджет та облік страхових засобів Фонду соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Фінансування страхових відшкодувань, соціальних послуг та профілактичних заходів.
36. Медичне страхування Медичне страхування та його основні види.
37. Суб'єкти й об'єкти медичного страхування.
38. Роль медичного страхування в забезпеченні потреб робітника в страховому захисті.
39. Добровільне медичне страхування.
40. Обсяг відповідальності страховика. Страхова сума. Порядок визначення розміру страхових премій і їх сплати. Права й обов'язки сторін страхових відносин. Організація роботи страхової компанії, пов'язана з настанням відповідальності за фактом страхового випадку.
41. Медичне страхування громадян, які перетинають кордон. Шляхи підвищення ефективності добровільного медичного страхування.
42. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання
43. Економічна сутність та роль Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання. Завдання Фонду.
44. Принципи страхування від нещасних випадків. Суб'єкти й об'єкти страхування від нещасних випадків.
45. Основні поняття: нещасний випадок та професійне захворювання. Види страхування від нещасних випадків.
46. Добровільне страхування від нещасних випадків. Управління Фондом соціального страхування від нещасних випадків.
47. Обов'язки Фонду соціального страхування від нещасних випадків, що пов'язані з координацією страхової діяльності. Фінансування страхових відшкодувань, соціальних послуг та профілактичних заходів.
48. Нагляд у сфері страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання.
49. Страхування на випадок безробіття
50. Поняття та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне.
51. Соціальні гарантії як форма забезпечення достатнього рівня суспільного добробуту. Порядок надання матеріальної допомоги з безробіття.
52. Управління Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.
53. Органи нагляду у сфері страхування на випадок безробіття. Зайнятість населення за статусами зайнятості (працюючі за наймом, роботодавці, самозайняті, безкоштовно працюючі члени сім'ї), формами власності (державна, колективна, приватна та інші), видами економічної діяльності (будівництво, послуги з ремонту, готелі та ресторани, торгівля транспортними засобами, освіта, охорона здоров'я, соціальна допомога та ін.).

	<p>54. Пенсійне страхування. Сутність та поняття загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Пенсійний фонд України як самостійна фінансова установа. Завдання Пенсійного фонду.</p> <p>55. Джерела надходження в Пенсійний фонд. Платники збору на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Об'єкти оподаткування для платників.</p> <p>56. Персоніфікований облік громадян у пенсійному забезпеченні.</p> <p>57. Переваги та недоліки системи пенсійного забезпечення в Україні.</p> <p>58. Напрямки використання коштів Пенсійного фонду. Поняття «пенсія». Види пенсій: трудові, соціальні.</p> <p>59. Чинники, що обумовлюють розмір ресурсів соціального страхування, що направлені на пенсійне забезпечення: демографічні, економічні.</p> <p>60. Місце пенсійного забезпечення в економіці України. Актуальність пенсійного страхування в системі економічних відносин.</p> <p>61. Чинники, що обумовлюють необхідність розвитку пенсійного забезпечення в Україні.</p> <p>62. Особливості та етапи реформування пенсійного страхування в Україні. Мета та завдання Пенсійної реформи. Добровільне страхування додаткової пенсії.</p> <p>63. Умови призначення та розміри пенсії. Пенсії за віком при неповному стажі роботи.</p> <p>64. Порядок визначення стажу роботи годувальника. Умови призначення та розміри пенсії.</p> <p>65. Порядок змін розміру пенсії.</p> <p>66. Пільги по обчисленню стажу. Порядок підтвердження стажу роботи.</p> <p>67. Види трудової діяльності, що зараховується до стажу роботи, який дає право на трудову пенсію.</p> <p>68. Строки призначення пенсій. Порядок і умови перерахування пенсій.</p> <p>69. Право вибору державної пенсії або надбавки до трудової пенсії.</p> <p>70. Недержавне соціальне страхування</p> <p>71. Недержавне пенсійне страхування: економічна сутність та роль у системі соціального страхування. Суб'єкти та об'єкти недержавного пенсійного страхування.</p> <p>72. Недержавні пенсійні фонди: відкриті, корпоративні, професійні. Послуги недержавних пенсійних фондів.</p> <p>73. Доходи та витрати недержавних пенсійних фондів.</p> <p>74. Асоціація недержавних пенсійних фондів України: мета та основні завдання.</p> <p>75. Договір про недержавне пенсійне страхування: особливості складання для фізичних та юридичних осіб.</p> <p>76. Іноземний досвід недержавного пенсійного страхування.</p> <p>77. Іноземний досвід у сфері соціального страхування</p> <p>78. Особливості соціального страхування в Швеції.</p> <p>79. Оцінка розвитку соціального забезпечення робітників у Німеччині.</p> <p>80. Соціальні технології США. Роль місцевого самоврядування в реалізації соціальних гарантій населення в Польщі. Медичне соціальне страхування в Ізраїлі.</p> <p>81. Напрямки вдосконалення соціального страхування</p> <p>82. Управління страховими фондами: держава та представники суб'єктів соціального страхування. Розвиток нормативно - законодавчого забезпечення.</p> <p>83. Особливості розвитку державної системи страхового фонду документації. Забезпечення економічного розвитку та формування його соціального ресурсу діючою системою пільг та субсидій у сфері соціальної допомоги населенню.</p> <p>84. Підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів для надання суспільно необхідних послуг.</p> <p>85. Реформування системи пенсійного забезпечення.</p> <p>86. Створення ефективної системи державного регулювання й контролю у сфері пенсійного страхування, зберігання та управління пенсійними активами, виконання заходів для забезпечення якості життя населення.</p> <p>87. Посилення механізму регулювання соціального захисту на випадок безробіття.</p> <p>88. Упровадження державних соціальних стандартів у сфері медичного обслуговування населення.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тижні	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, практична, лабораторна, самостійна робота.)	Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1-2	<p>Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування</p> <p>1. Предмет і завдання курсу. Його зв'язок з іншими теоретичними й прикладними навчальними економічними дисциплінами.</p> <p>2. Склад, структура та послідовність викладання курсу. Визначення та економічна сутність соціального страхування. Суб'єкти й об'єкти соціального страхування.</p> <p>3. Місце соціального страхування в системі економічних категорій. Функції соціального страхування як складової соціальної політики: захисна, компенсаційна, відтворювальна, перерозподільна, стабілізуюча.</p> <p>4. Принципи соціального страхування: особистої відповідальності, солідарності, обов'язковості, організаційного само управління, державного регулювання. Система соціальних гарантій населення: соціальні нормативи та джерела фінансування соціальних гарантій.</p>	-лекція – 2 год, - самост.- 2 год.	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2,4,7,9,14,15	Доповіді, презентації	Один тиждень
3-4	<p>Тема 2. Виникнення та етапи розвитку соціального страхування.</p> <p>1. Страхові фонди як основа страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту.</p> <p>2. Державні цільові фонди: соціальні, економічні. Шляхи утворення державних цільових фондів.</p> <p>3. Види загально обов'язкового державного соціального страхування в залежності від страхового випадку: пенсійне страхування; медичне страхування; страхування на випадок безробіття; страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності; страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання; недержавне соціальне страхування; інші види страхування, визначені законами України.</p> <p>4. Взаємозв'язок соціальних послуг і соціального страхування. Роль соціального страхування у відновленні й збереженні працездатності робітників та гарантуванні матеріального забезпечення громадян, які втратили працездатність або не мали її.</p> <p>5. Актуальність соціального страхування для України. Чинники, що</p>	-лекція – 2 год, - практичні – 2 год, - самост.- 2 год	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14	Тестовий контроль, есе	Два тижні

	обумовлюють необхідність розвитку соціального страхування в Україні. 6. Правові основи діяльності з надання соціальних послуг.				
5-6	<p>Тема 3. Державне регулювання соціального страхування</p> <p>1. Мета й форми державного регулювання діяльності в системі надання соціальних послуг в Україні. Органи, які здійснюють державне регулювання у сфері соціального страхування, відповідно до його видів.</p> <p>2. Контроль за діяльністю страхових фондів. Захист прав споживачів соціальних послуг.</p> <p>3. Засоби державного нагляду.</p> <p>4. Співпраця та координація діяльності між органами, що здійснюють державне регулювання соціального страхування. Організація та контроль за наданням соціальних послуг.</p> <p>5. Роль та місце Кабінету Міністрів України в державному регулюванні розвитку соціального страхування.</p>	-лекція – 2 год, - самост.- 2 год	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14, 17		
7-8	<p>Тема 4. Фінансове забезпечення соціального страхування</p> <p>1. Впровадження єдиного соціального внеску.</p> <p>2. Особливості розвитку державної системи страхового фонду документації. Реформування системи пенсійного забезпечення.</p> <p>3. Впровадження державних соціальних стандартів у сфері медичного обслуговування.</p> <p>4. Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування</p>	-лекція – 2 год, - практичні – 2 год, -лабораторна -2 год. - самост.- 2 год.	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14, 16,17	Тестовий контроль, есе	Два тижні
9-10	<p>Тема 5. Страхування тимчасової втрати працездатності</p> <p>1.Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням.</p> <p>2. Мета створення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням.</p> <p>3. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг Фонду. Формування джерел</p>	-лекція – 4 год, - практичні – 2 год, -лабораторна -2 год. - самост.- 2 год.	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,8,9,10,11, 12,13,14	Доповіді, презентації	Один тиждень

	<p>надходження у Фонд. Напрямки використання коштів Фонду.</p> <p>4. Розрахунок страхового стажу.</p> <p>5. Види фінансово-економічного забезпечення та соціальних послуг у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.</p> <p>6. Управління Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.</p> <p>7. Бюджет та облік страхових засобів Фонду соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Фінансування страхових відшкодувань, соціальних послуг та профілактичних заходів.</p>				
11-12	<p>Тема 6. Медичне страхування Медичне страхування та його основні види.</p> <p>1. Суб'єкти й об'єкти медичного страхування. Роль медичного страхування в забезпеченні потреб робітника в страховому захисті.</p> <p>2. Добровільне медичне страхування. Обсяг відповідальності страховика. Страхова сума. Порядок визначення розміру страхових премій і їх сплати.</p> <p>3. Права й обов'язки сторін страхових відносин. Організація роботи страхової компанії, пов'язана з настанням відповідальності за фактом страхового випадку.</p> <p>4. Медичне страхування громадян, які перетинають кордон.</p> <p>5. Шляхи підвищення ефективності добровільного медичного страхування.</p>	<p>лекція – 4 год, - практичні – 2 год, -лабораторна -4 год. -самост.- 4 год.</p>	<p>Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,1 2,13,14,16,17</p>	<p>Доповіді, презентації</p>	<p>Один тиждень</p>
13-14	<p>Тема 7. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання</p> <p>1. Економічна сутність та роль Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання. Завдання Фонду.</p> <p>2. Принципи страхування від нещасних випадків. Суб'єкти й об'єкти страхування від нещасних випадків.</p> <p>3. Основні поняття: нещасний випадок та професійне захворювання. Види страхування від нещасних випадків.</p> <p>4. Добровільне страхування від нещасних випадків.</p> <p>5. Управління Фондом соціального страхування від нещасних випадків. Обов'язки Фонду соціального страхування від нещасних випадків, що пов'язані з координацією страхової діяльності.</p>	<p>лекція – 4 год, -лабораторна -2 год. -самост.- 2 год.</p>	<p>Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,7,8,9,10,11 ,12,13,14,17</p>	<p>Тестовий контроль, есе</p>	<p>Два тижні</p>

	6. Фінансування страхових відшкодувань, соціальних послуг та профілактичних заходів. Нагляд у сфері страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання.				
15-16	<p>Тема 8. Страхування на випадок безробіття</p> <p>1. Поняття та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне.</p> <p>2. Соціальні гарантії як форма забезпечення достатнього рівня суспільного добробуту. Порядок надання матеріальної допомоги з безробіття. Управління Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.</p> <p>3. Органи нагляду у сфері страхування на випадок безробіття.</p>	лекція – 2 год, - практичні – 2 год, -лабораторна -2 год. - самост.- 2 год.	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14		
11-12	<p>Тема 9. Пенсійне страхування</p> <p>1. Сутність та поняття загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Пенсійний фонд України як самостійна фінансова установа. Завдання Пенсійного фонду.</p> <p>2. Джерела надходження в Пенсійний фонд. Платники збору на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Об'єкти оподаткування для платників.</p> <p>3. Переваги та недоліки системи пенсійного забезпечення в Україні. Напрямки використання коштів Пенсійного фонду.</p> <p>4. Поняття «пенсія». Види пенсій: трудові, соціальні. Чинники, що обумовлюють розмір ресурсівсоціального страхування, що направлені на пенсійне забезпечення: демографічні, економічні. Місце пенсійного забезпечення в економіці України. Актуальність пенсійного страхування в системі економічних відносин.</p> <p>5. Мета та завдання Пенсійної реформи. Добровільне страхування додаткової пенсії. Умови призначення та розміри пенсії. Пенсії за віком при неповному стажі роботи.</p> <p>6. Строки призначення пенсій. Порядок і умови перерахування пенсій. Право вибору державної пенсії або надбавки до трудової пенсії.</p>	лекція – 4 год, -лабораторна -2 год. - самост.- 2 год.	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14, 15	Доповіді, презентації	Один тиждень
12-13	<p>Тема 10. Недержавне соціальне страхування</p> <p>1. Недержавне пенсійне страхування: економічна сутність та роль у системі соціального</p>	лекція – 2 год, - практичні – 2 год, -лабораторна -2 год.	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення	Тестовий контроль, есе	Два тижні

	страхування. Суб'єкти та об'єкти недержавного пенсійного страхування. 2. Недержавні пенсійні фонди: відкриті, корпоративні, професійні. Послуги недержавних пенсійних фондів. Доходи та витрати недержавних пенсійних фондів. 3. Асоціація недержавних пенсійних фондів України: мета та основні завдання. Договір про недержавне пенсійне страхування: особливості складання для фізичних та юридичних осіб. 4. Іноземний досвід недержавного пенсійного страхування.	- самост.- 2 год.	дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,1 0,11,12,13,14		
13-15	Тема 11. Іноземний досвід у сфері соціального страхування 1. Особливості соціального страхування в Швеції. 2. Оцінка розвитку соціального забезпечення робітників у Німеччині. 3. Соціальні технології США. 4. Роль місцевого самоврядування в реалізації соціальних гарантій населення в Польщі. 5. Медичне соціальне страхування в Ізраїлі.	лекція – 2 год, - практичні – 2 год, - самост.- 2 год.	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,1 0,11,12,13,14		
15-16	Тема 12. Напрямки вдосконалення соціального страхування 1. Управління страховими фондами: держава та представники суб'єктів соціального страхування. 2. Розвиток нормативно - законодавчого забезпечення. Особливості розвитку державної системи страхового фонду документації. 3. Забезпечення економічного розвитку та формування його соціального ресурсу діючою системою пільг та субсидій у сфері соціальної допомоги населенню. 4. Підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів для надання суспільно необхідних послуг. 5. Посилення механізму регулювання соціального захисту на випадок безробіття. Упровадження державних соціальних стандартів у сфері медичного обслуговування населення.	лекція – 2 год, - практичні – 2 год, - самост.- 2 год.	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,7,8,9,1 0,11,12,13,14	Проектні завдання	Один тиждень
	Разом:	Лекції :32 год. Практичні/Семинарські -16 год. Лабораторні - 16 год. Самостійна робота : 26 год.			

та управління персоналом

Наталя КОЗЬМУК